

EESTI EVANGEELIUMI LUTERIUSU KIRIKU LOS ANGELESE KOGUDUS

1306 West 24th Street, Los Angeles, CA 90007

KOGUDUSE TEATED

JUULI 2022

NR. 4

Kirik: Latvian Ev. Lutheran Church | 1927 Riverside Dr. | Los Angeles | CA 90039

Õpetaja: Enn Auksmann
18 Flaxwood
Irvine, CA 92614
Tel. (310) 745-0450
padrepaul@mac.com

Esimees: Heino Nurmberg
80119 Palm Circle Dr.
La Quinta, CA 92253
Tel. (760) 342-5136
Mob. (714) 785-0583
Hnurmberg@earthlink.net

Laekur: Uve Sillat
11033 Braddock Dr.
Culver City, CA 90230
Tel. (310) 836-4210
Mob. (310) 422-7745
Sillat@att.net

E.E.L.K. Los Angelese koguduse koduleht Internetis: www.eestiselts.com/kirik

VÕITKE KURI ÄRA HEAGA!

Õpetaja Enn Auksmanni jutlus 2022. aasta Leinapäeva jumalateenistusel

Nõukogude okupatsiooni ajal öeldi Eestis sageli, et «kõik varastavad ja valetavad». Ühelt poolt väljendas see ütlemine ülimalt küünilist või nihilistlikku suhtumist riiki ja ühiskonda, teiselt poolt aga kahjuks ka paljude inimeste kõlbelist ükskõiksust, mis paraku avaldub tänapäevalgi sagedasti kostavas küsimuses: «Kelle asi see on?»

Pean siiski kohe ütleva, et väide, nagu oleksid kõik varastanud ja valetanud, ei vastanud tõele isegi nõukogude ajal. Sugugi mitte kõik ei varastanud ega valetanud või petnud. Sugugi mitte kõik ei läinud kaasa ükskõiksuse ega ülekohtuga. Sugugi mitte kõik ei olnud nõus «kelle asi see on»-mõtteviisiga. Ma julgen isegi väita, et enamuse inimestest, kellega mina kokku puutusin ja koos elasin, ei olnud sellised.

Üks nendest inimestest, kes kohe kindlasti ei läinud nõukogude mentaliteediga kaasa, oli mu abikaasa isa. Pärast seda, kui ta kaotas rohkem kui kümme aastat oma elust stalinistlikus vangilaagris kauges Kirde-Siberis Kolõmal – muide, ta oli vaid 21-aastane, kui ta arreteeriti –, õnnestus tal viimaks Eestisse tagasi tulla. Enamuse oma elust teenis ta sealtpaale vaimulikuna – nagu tollal suhteliselt tavaline, peaaegu ilma rahata. Et tal oli aga vaja ka oma perekonda ülal pidada, tegi ta mitmesuguseid, enamasti väga lihtsaid ja raskeid töid (esimene neist oli pidalitõbiste haiglas, viimane viljalao valvurina). Ent mitte kunagi, isegi

mitte kõige raskemates olukordades, ei olnud ta nõus ei varastama ega petma. Ta ei teinud ka mingeid kompromisse nõukogude režiimi ega marksistliku-kommunistliku ideoloogia suhtes, vaid jäi alati ustavaks nii oma usule kui Eesti iseseisvuse aatele. Nii oli mu äi üks nendest, kelle kohta tihtipeale põlglikult üteldi, et nad «ei oska elada»...

Olen siin täpselt vastupidisel arvamusel: ma leian, et just sellised inimesed nagu minu äi (või nagu mu vanavanemad ja üldse enamus mu perekonnaliikmetest) oskasid tõeliselt elada. Nad teadsid, et alati on võimalik teha õige valik hea ja kurja, õiguse ja ülekohtu vahel; et alati on võimalik teada ja teha seda, mis on õige ja hea. Ning nad teadsid – ja minu vanavanemate näitel õpetasid ka oma järeltulijatele –, et kõige halvem asi, mis nendega võiks juhtuda, ei ole mitte olla naeruvääristatud või taga kiusatud, vaid muutuda ise oma pilkajate ja tagakiusajate sarnaseks.

Kui ma käisin ülikoolis, siis oli meil koos kaasüliõpilastega kombeks alustada pidusid ja muidki kokkusaamisi ühe vana saksa lauluga, mille eestikeelses tõlkes on muuhulgas sellised salmid:

Me mõtted on priid: / kes suudaks neid kõita? / Kes vägev on nii, / et vangi neid heita? / Ka vanglas ja vaevas / neil lahti on taevas. / Kõikvõimsad me nii — / me mõtted on priid.

Kõik muu meil ükskõik, / mis ise me'i taha. / Meist enestest kõik, / kas hea see või paha. / Me süda ja silmad, / need loovad maailma. / Kõikvõimsad me nii — / me mõtted on priid.

Täna mälestame siin kümneid tuhandeid inimesi, kes kaotasid mitte ainult oma vabaduse, vaid paljud neist ka oma tervise ja elu nõukogude režiimi kuritegude ohvritena. Aga ma võin täie veendumusega kinnitada, et enamus neist paljukannatanud inimestest, keda mul on olnud au tunda, ei murdunud selle tulemusel seesmiselt. Nende südamed ja mõtted jäid kõigest hoolimata vabaks, isegi küüditatuna ja vangistatuna, isegi Siberi või Kaug-Põhja surmalaagrites, isegi siis, kui nad nägid suremas oma kõige kallimaid või pidid ise püssitorule otsa vaatama.

1941. aasta 14. juunil küüditati Eestist umbes kümme tuhat inimest, Lätist üle viieteistkümne tuhande ja Leedust peaaegu kaheksateist tuhat. Pooled neist olid naised, umbes viiendik mehed ja kolmkümmend protsenti alla neljateistkümne aasta vanused lapsed.

See ei olnud ainus nõukogude võimu sooritatud kuritegu Baltimaades (ja mujal). Tuhanded inimesed vangistati ja mõrvati, ning 1949. aasta märtsis küüditati Eestist, Lätist ja Leedust kokku ligi sada tuhat inimest – ka nendest olid kolm neljandikku naised ja lapsed.

Nõukogude võimud süüdistasid neid äärmise küünilisusega «kodumaa reetmises» – kuigi tegelikult oli nende ainus «süü» selles, et nad armastasid oma kodumaad ja selle iseseisvust ning tahtsid olla vabad.

Kõige hirmuäratavam ja mõtlemapanevam kogu selle õudse sündmuse juures on minu jaoks aga see, et neid, kes osalesid küüditamise läbiviimisel, oli teadaolevalt peaaegu samapalju kui küüditatuid. On täiesti kindel, et enamus neist oli selleks sunnitud, neid endid hirmutati ja ähvardati, ent siiski on see äärmiselt kohutav, kuna näitab, mida üks kuritegelik režiim on suuteline tegema inimhingele ja inimhingega.

Me kuulsime tänasest evangeeliumist Issand sõnu: «*Te olete kuulnud, et on öeldud:*

Silm silma ja hammas hamba vastu! Aga mina ütlen teile: Ärge pange vastu inimesele, kes teile kurja teeb, vaid kui keegi lööb sulle vastu paremat põske, keera talle ka teine ette! Ja sellele, kes tahab sinuga kohut käia ning võtta su särki – jäta talle ka kuub! Ja kui keegi sunnib sind käima ühe miili, mine temaga kaks!»

Need sõnad ei tähenda, et me peaksime kurja või ülekohtu heaks kiitma, seda sallima. Vastupidi, need sõnad tähendavad, et me peame hoidma oma südame puhtana ja vabana kurjast. See tähendab, et me ei tohi kurjale vastata kurjaga ega saada samasuguseks nagu meie tagakiusajad. Ükskõik, millist ülekohtu keegi meile ka teeks – meil on alati võimalus ja kohustus teha seda, mis on hea ja õige.

Vabadussõjas ei võidelnud meie esiisad mitte selleks, et kedagi endale alistada või teisi maid vallutada, vaid nad võitlesid enda – ja meie – vabaduse ja iseseisvuse eest. Ning kui me oma iseseisvuse taastasime, siis ei teinud me seda mitte vihast kellegi vastu, vaid sellepärast, et me armastame oma maad ja oma rahvast.

Kui me mälestame täna kommunismiohvreid, siis ei taha me seda tehes kellelegi nende kuritegude eest kätte maksta, vaid pigem paluda Jumalat, et Ta pööraks nende südamed, kes on teinud oma ligimestele kurja.

Issand jätkab tänases evangeeliumis: *«Te olete kuulnud, et on öeldud: Armasta oma ligimest ja vihka oma vaenlast! Aga mina ütlen teile: Armastage oma vaenlasi ja palvetage nende eest, kes teid taga kiusavad, et te saaksite oma taevase Isa lasteks – Tema laseb ju oma päikest tõusta kurjade ja heade üle ning vihma sadada õigete ja ülekohtuste peale! Sest kui te armastate neid, kes teid armastavad, mis palka te saate? Eks tõlneridki tee sedasama? Ja kui te üksnes vendi tervitate, mida erilist te siis teete? Eks paganadki tee sedasama? Teie olge siis täiuslikud, nõnda nagu teie taevane Isa on täiuslik!»*

Kui keegi ütleb meile, et me peame armastama neid, kes on meie rahvast taga kiusanud, piinanud, vangistanud, küüditanud ja tapnud, siis see võib tunduda pilkamisena. Et nendest Issanda sõnadest õigesti aru saada, peame kõigepealt mõistma, mis on armastus. Pühakirja ja kiriku õpetuse järgi ei ole armastus mitte niivõrd tunne, kuivõrd tahe. Armastus on tahe ja valmisolek teha head neile, keda me armastame.

Pühakiri ütleb, et Jumal on armastus ja et Ta on meid armastanud juba siis, kui olime oma patu tõttu Tema vaenlased. Nii võime olla tõelised Jumala lapsed üksnes sellisel juhul, kui püüame olla Tema sarnased, elades tõelises, isetus ja ennastandvas armastuses. Armastades isegi oma vaenlasi, kuna me ei taha olla mitte oma vaenlaste, oma tagakiusajate, ülekohtutegijate sarnased, vaid Jumala, oma taevase Isa sarnased.

Ma kordan: see ei tähenda ülekohtu ega kurja heakskiitmist või sallimist. Vastupidi, see tähendab tõele ausalt näkku vaatamist ja asjade kutsumist õige nimega. Kurja tuleb kutsuda kurjaks ja head heaks, mitte vastupidi. Aga see tähendab ka kurjast ära pöördumist ning selle tegemist, mis on õige ja hea.

Me näeme ka tänapäeval enda ümber väga palju ülekohtu. Taas kord näeme Euroopas möllamas sedasama kurjust, mille all meie rahvas aastakümneid – õigupoolest isegi sajandeid – kannatama pidi. Me teame, et on ainult üks tõeline abivahend selle vastu: iseenda ning nii

nii oma oleviku kui tuleviku usaldamine Jumala kätte ja oma elu kujundamine Tema hea ja armulise tahte järgi.

Prohvet Miika raamatust võime lugeda: *«Issand on andnud sulle teada, inimene, mis on hea. Ja mida nõuab Issand sinult muud, kui et sa teeksid, mis on õige, armastaksid headust ja käiksid alandlikult koos oma Jumalaga?»*

Pidagem täna meeles kõiki, kes on kannatavad või kannatavad praegugi kurja ja vägivalda all, iseäranis kommunismiohvreid. Palvetagem nii nende hingede eest kui nende tagakiusajate pöördumise pärast. Palugem, et Jumal kingiks oma rahu meie päevadesse ja aitaks kõiki, kes on ülekohtu tõttu kaotanud oma vabaduse, tervise, oma lähedased ja võib-olla koguni oma elu. Ning palugem Jumalat, et võiksime olla alati vabad ja valmis tegema seda, mis on õige ja hea.

Jumal ise on meile selleks teed näidanud – oma Pojas, meie Õnnistegijas Jeesuses Kristuses, kes sai meie heaks inimeseks, kannatas ja suri meie pattude pärast ning kingib meile oma ülestõusmise läbi pattude andeksandmise ja igavese elu lootuse.

Meie tõeline elu on taevas. Aga juba meie praegune maine elu peab seda taevast elu peegeldama. See võib olla tolle igatsetud ja oodatud taevase elu peegeldus või eelmaitsmine, kui elame usus, lootuses ja armastuses, ilma kurjaga kaasa minemata, vaid kurja üle headuse ja armastuse abil võitu saades.

Apostel Johannes ütleb oma esimeses kirjas: *«Armastuse me oleme ära tundnud sellest, et Kristus on jätnud oma elu meie eest; ning meie oleme kohustatud jätma oma elu vendade eest.»*

Õnnistagu meid selleks kõigeväeline ja halastaja Jumal, Isa ja Poeg ja Püha Vaim. Aamen.

LOTERII

Koos käesolevaga saadetakse välja korjanduslehed loteriiks, mille loosimine leiab aset koguduse suvepäeval pühapäeval, 9. oktoobril 2022. a. Linda ja Edgar Kaskla kodus 9591 Halekulani Drive, Garden Grove, CA 92841 (telefon: (714) 636-8393).

Palutakse annetada käsitöid, kunstiesemeid, tarbeasju (vaidlematult uusi) või raha võitude ostmiseks. Korjanduslehed koos annetustega palume tagastada koguduse laekur Uve Sillatile hiljemalt 15. septembriks.

Loteriipiletid saadetakse välja koguduse liikmetele ja sõpradele koos informatsioonilehega septembri keskel. Kõigil, kes pileteid ei soovi või soovivad rohkem kui 10 (maksimum on kuni 50 piletit inimese kohta), palutakse lahkesti teatada koguduse laekurile enne 15. septembrit. Piletihind on endiselt \$1.00 annetusena.

NB! Suvepäeval, 9. oktoobril, müüakse väljaostmata ning üle jäänud loteriipileteid kohapeal piiramatul arvul.

Juhatus tänab annetuste eest!

LAHKUNUD

INGE RUETMAN

sünd. TEEL

sünd. 4. septembril 1930.a. Tartus
surn. 2. juunil 2022. a. Walnut Creek, Californias

Issand ütleb: «*Mina olen ülestõusmine ja elu. Kes minusse usub, see elab, isegi kui ta sureb.*» (Jh 11:25)

ÕPETAJA PUHKUS

13 juulist kuni 5. augustini viibib koguduse õpetaja Enn Auksmann puhkusel Eestis. Palume sel perioodil kõigi küsimustega pöörduda koguduse esimehe Heino Nurmbergi poole

KALENDARIUM

Pühap. 14. aug. kell 2 p.l.	Jumalateenistus Eesti Majas. Teenivad koguduse õpetaja ja organist. Nõukogu liikmed: Olav Padjus ja Andres Ruetman. Kohvilaud.
Esmasp. 22. aug. kell 7:30 õhtul	Juhatus koosolek Eesti Majas.
Pühap. 28. aug. kell 2 p.l.	Jumalateenistus Los Angelese kirikus. Teenivad kogudus õpetaja ja organist. Nõukogu liikmed: Aili Rebane ja Tõnis Rebane. Kohvilaud.
Pühap. 11. sept. kell 2 p.l.	Jumalateenistus Eesti Majas. Teenivad koguduse õpetaja ja organist. Nõukogu liikmed: Uve Sillat ja Malle Tael. Kohvilaud.
Esmasp. 19. sept. kell 7:30 õhtul	Juhatus koosolek Eesti Majas.
Pühap. 25. sept. kell 2 p.l.	Jumalateenistus Los Angelese kirikus. Teenivad koguduse õpetaja ja organist. Nõukogu liikmed: Uno Anderson ja Asta Auksmann. Kohvilaud.
Pühap. 9. okt. kell 11 e.l.	Lõikuspäeva jumalateenistus Garden Grove'is Linda ja Edgar Kaskla kodus. Teenivad koguduse õpetaja ja organist. Nõukogu liikmed: Edgar Kaskla ja Mati Laan. Järgneb koguduse suvepäev. Lõunasöök, koosviibimine, loterii. Kohvilauale palutakse tuua küpsiseid ja kooke meie tavapärasel viisil.

Tähelepanu! Juhatus palub nõukogu liikmetel, kes jumalateenistusel kaasa teenivad, tulla kohale 30 minutit varem, enne teenistuse algust, et aidata katta kohvilaud.